

DUBROVAČKI MUZEJI PROIZVELI JOŠ JEDAN VRIJEDAN SUVENIR

Replike Zelenaca na policama muzejske prodavaonice u Dvoru!

Nakon što su dobili svoje mjesto u stalnom postavu Kulturno-povijesnog muzeja, zelenci Maro i Baro stigli su i na police muzejske prodavaonice u Kneževu dvoru! Proizvedši kopije originala svojih kapitalnih izložaka u umanjenom mjerilu, Dubrovački muzeji su suvenirsku ponudu Grada obogatili za još jedan originalni dubrovački suvenir.

Suvenir „Zelenci“ je, naime, u potpunosti osmišljen i realiziran u Hrvatskoj. Trodimenzionalne snimke originala napravljene su u Institutu Ruđer Bošković, dok su kopije originala i ambalažu izradile zagrebačke tvrtke Pes i MarkoM graf. Kipiči su izrađeni od zamaka, legure cinka, aluminijske i bronce, visoki su 15 centimetara, a teški oko 480 grama. Pakirani su zasebno u reprezentativnim kutijama sa pripadajućim certifikatima, a moguće ih je kupiti i u paru.

Maro i Baro 19 godina stariji od venecijanskih Mora

-Na razvoju i proizvodnji kopija Zelenaca smo s partnerima radili konstantno preko godinu dana, dotjerujući svaki detalj, od samog suvenira do njegova pakiranja. Posao je bio vrlo zahtjevan, ali sada kad ih konačno imamo u ponudi naše prodavaonice, sa zadovoljstvom mogu reći da svi možemo biti ponosni! – kazala je ravnateljica Dubrovačkih muzeja Pavica Vilač.

Izradu dva monumentalna brončana kipa naručilo je Malo vijeće 1478. godine. Vjerojatno su izrađene prema zamisli velikoga majstora talijanske renesanse Michelozza di Bartolomea iz Firence, koji je neko vrijeme bio u službi Dubrovačke Republike. Pretpostavlja se da ih je odlio njegov suradnik Michele di Giovanni i postavljeni su čak 19 godina prije nego Mori u Veneciji. Visoki po 191 centimetar, izrađeni su u prirodnoj veličini i odjeveni u rimsku vojnu odoru s prsnim oklopom i kacigom na glavi.

- Nalikuju mitskim herojima, snažnim vojnicima koji su trebali simbolički braniti Grad i Republiku. Izliveni u bronci, s vremenom su dobili zelenu patinu, pa su nazvani Zelencima, a u Gradu su ih popularno nazvali Maro i Baro – zapisala je u katalogu izložbe „Zelenci – restaurirana dubrovačka baština“, koja je bila postavljena u Kneževu dvoru od 18. svibnja do 18. kolovoza 2010. godine, voditeljica Kulturno-povijesnog muzeja dr. sc. Vedrana Gjukić-Bender.

Sve do 1905. godine Zelenci su izbijali ure na gradskom zvoniku, nakon čije rekonstrukcije su uklonjeni i pohranjeni u ondašnji Domorodni muzej. Budući da su bili

jako oštećeni, nakon popravka zvonika, na njihovo su mjesto postavljene kopije izliveni u Državnoj umjetničkoj akademiji.

Jedan od najvrjednijih spomenika prijašnje likovne i duhovne kulture

Originalne Zelence su djelomično popravila braća Papa, nakon čega su izloženi u niši palače Sponza, zajedno s urom i brojčanikom, popularno nazvanim hobotnica, koje je izradio franjevac Paskoje Petar Baletin 1781. godine i koji su bili u upotrebi do 1886. godine.

Iz Sponze su izmješteni 2003. godine radi restauracije, koja je trajala do ljeta 2009. godine. Nakon kratke izložbe u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu, Maro i Baro

DU'm

su ponovo vraćeni u radionicu Hrvatskog restauratorskog zavoda na dodatni monitoring. U Dvor su stigli u svibnju 2010. godine, gdje su javnosti prezentirani u sklopu izložbe o njihovoj obnovi, da bi početkom prošle godine pronašli svoje trajno mjesto u južnom krilu prizemlja Kneževa dvora. Maro i Baro su bez sumnje kapitalni izložci Dubrovačkih muzeja.

- Zelenci tipološki pripadaju općepoznatome nizu europskih jacqermarta – Jakova s batom s javnih satova, a dubrovački se ističu vrsnoćom oblikovanja i osobitim simboličkim značenjem. Uistinu su prvorazredna ostvarenja renesansnog stila, koji je po podukama iz klasične antike osobito cijenio skulpture rađene u bronci, ali u Hrvatskoj nije ostavio drugih osim ovih što su vladale prostorom i vremenom u doba njihova nastanka politički nezavisnoga i društveno sredenoga Dubrovnika. Pravo je čudo da su preživjele razorni potres 1667. godine, pa su jedan od najvrjednijih spomenika prijašnje likovne i duhovne kulture te tehničkih dostiga sredine. Oni su potvrde kozmopolitizma što je obilježio razvoj Dubrovačke Republike kojima Zelenci predstavljaju pravovaljan znamen – zaključio je akademik Igor Fisković.

